

PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVA I

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

5.5 Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Vzdělávací cíle vzdělávací oblasti Dítě a svět

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVA II

PŘEDŠKOLNÍ EV

TEZE EMILKY STREJČKOVÉ

- většinu času žijeme v odpřírodněném prostředí
- děti jsou vychovávány bez kontaktu s reálným přírodním světem
- děti nejsou exponovány přírodním faktorům – počasí, bakteriím => tzv. skleníkové děti
- negativní faktory vnitřního prostředí + pokročilá medicína vedou ke zhoršování zdravotního stavu i celého fitness populace
- život ve virtuálním světě vede ke ztrátě schopnosti vnímat potřeby živého světa (péče o živé bytosti (včetně dětí => pokles porodnosti), vnímání normality přírodních dějů a uspořádání)
- izolace od přírodního prostředí doléhá nejvíce na jedince ve stadiu primární socializace

PŘEDŠKOLNÍ EV

TEZE EMILKY STREJČKOVÉ

- EV je proto třeba primárně zacílit na malé děti a mladé rodiče (podpora vůle k rodinnému životu)
- maximalizovat kontakt dětí s přírodním světem
- nechat děti vnímat horko, zimu, vůně a příjemné i nepříjemné zážitky, které přírodní svět poskytuje
- nechat děti starat se o živé bytosti – rostliny i zvířata, aby našly vztah a cit pro péči
- zaplňovat životní prostor dětí přírodními prvky, přírodními tématy a zejména přírodními materiály
- dávat dětem práci, která dává vědomí hodnoty věcí

JOSEPH CORNELL: PRINCIPY DOBRÉHO PRŮVODCE DĚTÍ SVĚTEM PŘÍRODY

- Méně uč a více sdílej.
- Buď vnímavý.
- Okamžitě zaměřuj pozornost dítěte.
- Nejdřív se dívej a prožívej, teprve potom mluv.
- Dělej vše s nadšením.

LITERATURA

- Cornell, J. (1998) Sharing Nature with Children. Nevada City, CA: DAWN Publications.
- Filer, J. (2008) Healthy, Active and Outside!: Running an Outdoors Programme in the Early Years. London: Routledge.
- Knight, S. (2009) Forest Schools & Outdoor Learning in the Early Years. London: Sage.
- Krajhanzl, J. (2011) Děti a příroda: období dětského vývoje z hlediska environmentální výchovy. Dostupné online z <<http://www.vztahkprirode.cz/soubory/evyvoj.pdf>>
- Strejčková, E. (1998) Děti pro pětihory. Praha: Toulcův dvůr.
- Strejčková, E. et al. (2005) Výzkum odcizování člověka přírodě : Závěrečná zpráva. Projekt VaV. Praha: MŽP, Národní program výzkumu : Krajina a sídla budoucnosti.